

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування

До розгляду законопроекту

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 18 березня 2020 року (протокол №30) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про професійне самоврядування медичних професій в Україні», реєстр. №2445-2 від 26.11.2019 р., поданий народними депутатами України Геращенко І.В., Іоновою М.М. та іншими, і повідомляється наступне.

Законопроектом, як зазначено у преамбулі до нього, пропонується визначити систему, гарантії та засади професійного самоврядування медичних професій в Україні, повноваження органів професійного самоврядування медичних професій з метою управління діяльністю в сфері охорони здоров'я та забезпечення умов для ефективного виконання представниками медичних професій своїх професійних обов'язків.

Так, законодавчою пропозицією пропонується, зокрема, визначити:

поняття професійного самоврядування медичних професій;

правове та державне регулювання, засади та завдання професійного самоврядування медичних професій;

функції органу професійного самоврядування медичних професій – Палати медичних професій та її діяльність, а також органів у складі Палати (*Конференція представників медичної професії, Рада Палати, Ревізійна комісія Палати, Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія, інші органи, утворені на підставі Статуту Палати чи рішення Конференції представників медичної професії, регіональних або спеціалізованих (фахових) відділень Палати*);

порядок створення та ведення реєстрів представників медичних професій;

взаємодію палат та органів державної влади;

дисциплінарну відповідальність представників медичних професій тощо;

Також, законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про страхування» якими, пропонується встановити положення, щодо якого до видів обов'язкового страхування віднести страхування цивільно-правової відповідальності представників медичних професій, а також до Основ законодавства України про охорону здоров'я в частині визначення особливого порядку встановлення кваліфікаційних вимог та відповідальності за дотриманням цих вимог, зокрема, шляхом передачі повноважень органам професійного самоврядування медичних професій.

Щодо суті законодавчої ініціативи слід зазначити наступне.

Законопроектом пропонується визначити, що державне регулювання медичних професій здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, на підставі, в межах повноважень та у спосіб передбачений законодавством, при цьому держава, її органи та посадові особи не можуть втручатися в діяльність професійного самоврядування медичних професій.

Законопроектом передбачено створення Палати медичної професії - єдиного органу професійного самоврядування визначеної медичної професії в Україні, що об'єднує усіх представників медичної професії, до функцій якої, зокрема, віднесено:

- здійснення контролю за дотриманням суб'єктами професійної діяльності вимог щодо якості надання професійних послуг (надання професійної допомоги), норм чинного законодавства та вимог професійної етики представників медичної професії;

- проведення аналізу якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я;

- затвердження галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, зокрема клінічних протоколів і стандартів;

- ведення реєстру представників медичної професії;

- затвердження розміру та порядку сплати професійного збору;

- внесення до органів державної влади пропозицій щодо здійснення регуляторної діяльності в сфері діяльності медичної професії;

- погодження критеріїв та стандартів державної акредитації закладів охорони здоров'я, а також критеріїв укладання договорів щодо надання безоплатної медичної допомоги за рахунок бюджетних коштів фізичними та юридичними особами, що одержали в установленому порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладені договори про медичне обслуговування населення;

- погодження умов та критеріїв загальнообов'язкового державного соціального (медичного) страхування та страхування професійної відповідальності представників медичної професії;

погодження розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування населення, умов ліцензування господарської діяльності з медичної практики тощо;

підготовка та надання Верховній Раді України відгуків, пропозицій, зауважень щодо проектів законів, якими передбачається внесення змін з питань оподаткування та зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів, державних цільових фондів тощо;

делегування своїх представників до складу консультативно-дорадчих органів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, Національної Служби здоров'я, Центру громадського здоров'я, консультативно-дорадчих та робочих органів Національної академії медичних наук України, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я центральних та місцевих органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких знаходяться заклади охорони здоров'я, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань охорони здоров'я;

здійснення організаційної підтримки представників медичної професії в сфері страхування цивільно-правової відповідальності представників медичної професії.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, звертаючи увагу на такі положення законопроекту, зокрема, зазначає у своєму висновку, що аналіз законопроекту свідчить про наділення органів професійного самоврядування медичних професій низкою повноважень, виглядають як втручання у компетенцію відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, установ та організацій.

Окрім зазначеного вище, законопроектом пропонується встановити, що матеріальна і фінансова основа професійного самоврядування медичних професій, а саме майно Палати та її відділень формується, зокрема, за рахунок коштів, що надходять від сплати професійного збору, коштів, що надходять безоплатно або у вигляді безповоротної фінансової допомоги, пасивних доходів, інших не заборонених законом надходжень, а також коштів, що надходять у формі дотацій чи субвенцій з державного та місцевих бюджетів.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його реалізація не потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів.

Водночас, реалізація окремих положень законодавчої ініціативи потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів, про що також зазначено у експертному висновку Міністерства фінансів України (*копія додається*), зокрема щодо:

- забезпечення діяльності Палати професійного самоврядування медичних професій за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

- покладання на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я обов'язку створити належні організаційні умови для проведення установчих конференцій

представників медичної професії України, сприяння палатам у забезпеченні приміщеннями для здійснення їх діяльності у регіонах, забезпечення публікації оголошення про проведення установчої Конференції із зазначенням часу, дати та місця її проведення у газеті «Ваше здоров'я» та розміщення його на офіційних веб-сайтах;

- запровадження обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності представників медичних професій.

Окрім того, у законопроекті передбачається, що реєстрація Палати здійснюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», відтак, зважаючи на вимоги цього Закону щодо справляння адміністративного збору та враховуючи положення Бюджетного кодексу України кошти від такого збору зараховуються до державного та місцевих бюджетів.

За експертним висновком Міністерства фінансів України законопроект не підтримується та зазначається, що його прийняття потребуватиме додаткових бюджетних коштів, водночас вартісну величину впливу неможливо здійснити через відсутність вихідних параметрів та необхідних обґрунтувань розробника.

Крім того, з позиції Міністерства положення законопроекту щодо сплати професійного збору спричинить додаткове навантаження на заробітну плату працівників, що у свою чергу призведе до підвищення соціальної напруги серед працівників в умовах низького рівня заробітної плати.

Варто взяти до уваги, що відповідно до Закону України «Про оплату праці» забороняється будь-яким способом обмежувати працівника вільно розпоряджатися своєю заробітною платою, а обов'язковість членства та сплати такого збору порушує права громадян України, визначені статтею 36 Конституції України, щодо права на свободу об'єднання у громадські організації, права на добровільну участь у професійних спілках.

Слід зазначити, що відповідно до вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єкту законодавчої ініціативи належить надати фінансово-економічного обґрунтування до законопроекту (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, однак відповідні матеріали авторами законодавчої ініціативи не подано, на що також звернуто увагу Міністерством фінансів України.

Щодо терміну набрання чинності відповідних законів, то відповідно до вимог частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

За наслідками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект Закону України «Про професійне самоврядування медичних професій в Україні»,

реєстр. №2445-2 від 26.11.2019 р., поданий народними депутатами України Геращенко І.В., Іоновою М.М. та іншими, матиме вплив на показники бюджету (збільшуючи видатки державного та місцевих бюджетів, насамперед, для забезпечення діяльності Палати професійного самоврядування медичних професій та збільшуватиме надходження до державного та місцевих бюджетів від сплати адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб) і у разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2020 року він має вводитися в дію не раніше 01 січня 2021 року, а після 15 липня 2020 року – не раніше 01 січня 2022 року (або 01 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E007B2D8000
Дійсний до: 07.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/8-2020/13758 від 20.03.2020

